

Asia: VN/33602/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi sairausvakuutuslain, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain sekä työeläkelakien muuttamisesta

Taustatiedot

Onko vastaaja:

Ammattijärjestö

Lausunnonantajan virallinen nimi ja mahdolliset yhteystiedot

Suomen Psykologiliitto ry

Bulevardi 30 B 3, 00120 Helsinki

Sairausvakuutuslakia koskevat ehdotukset

Lausuntonne sairausvakuutuslakia koskeviin ehdotuksiin:

Suomen Psykologiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua esityksestä sairausvakuutuslain, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain sekä työeläkelakien muuttamisesta. Kokonaisuudessaan esitys on hyvä ja kannatettava. Näkemyksemme mukaan osasairauspäivärahan enimmäisajan pidentäminen 150 arkipäivään on tarpeellinen muutos. Riittävän pitkä mahdollisuus lyhennettyyn työaikaan tukee kokoaikatyöhön tarvittavan työkyvyn palautumista niin tietyissä somaattisissa, kuin erityisesti myös mielenterveyteen liittyvissä ongelmissa.

Suomen Psykologiliiton kanta on, että omavastuuajalla tapahtuvaa työskentelyä (sairausvakuutuslain 11 §:n 2 mom.) koskeva esitys on tarpeellinen. On kuitenkin syytä selkeyttää täsmennystä työsopimuslakiin siitä, että omavastuuajalla työntekijällä on oikeus täyteen palkkaan, joka on mainittu kuitenkin hallituksen esityksen vaikutusarviossa ja yksityiskohtaisissa perusteluissa. On syytä huomata, että erityisesti mielenterveysongelmissa työajan vähentäminen ei riitä työkyvyn

palauttamiseksi vaan osasairauspäivärahan myöntämisen yhteydessä on tarpeen varmistaa tarvittavien kuntoutustoimenpiteiden toteutuminen työpaikalla ja työterveyshuollossa sekä yksilö, että mahdollisesti jopa työyhteisötasolla. Tämä olisi hyvä säätää täsmällisemmin sairausvakuutuslaissa, mikä edistäisi esityksen vaikuttavuutta ja samalla työpaikoilla tulee myös huolehtia siitä, että omavastuuajalla tehtävän työn määrä tosiasiallisesti vähenee suhteessa tehtyyn työaikaan.

Esityksessä olisi myös tärkeää huomioida eri toimialojen erilaiset työaikamuodot erityisesti liittyen kokoaikatyön määrittelyä koskevaan muutokseen (sairausvakuutuslain 11 §:n 4 mom.) ja säilyttää nykyinen viittaus asianomaisella alalla normaalisti sovellettavaan kokoaikaisen työntekijän säännölliseen työaikaan, kuten esityksessä esitetään, sillä on riski, että tietyillä toimialoilla työskentelevät voisivat jäädä osasairauspäiväraha-oikeuden ulkopuolelle. Nykyisen soveltamiskäytännön mukaan sivutoimisen yrittäjyyden (ei YEL-vakuutusta) ja osa-aikaisen työsuhteen yhdistelmä ei oikeuta osasairauspäivärahaan. Jos henkilö taas on YEL/MYEL-vakuutettu yrittäjä ja lisäksi työskentelee osa-aikaisesti, oikeus osasairauspäivärahaan voi syntyä. Yrittäjyyden ja osa-aikaisen työskentelyn yhdistäminen on kuitenkin näkemyksemme mukaan yleistymässä.

Muut mahdolliset kommentit:

Osa-aikaisen työskentelyn aikana työnantajan ja erityisesti esimiehen antama tuki on keskeistä osa-aikaisen työskentelyn aikana. Näkemyksemme mukaan työnantajien välillä on vaihtelua tarjotun tuen edellytyksissä kuten osaamisessa ja työterveyshuollon laajuudessa. Enemmän huomiota vaativat työntekijät, joiden työterveyshuolto on vain minimitasoinen. Työntekijää on tärkeää tukea ja hänen vointiaan seurata osa-aikaisen työskentelyn aikana. Esimerkiksi työn määrän on vastattava vähentyneitä työtunteja. Työkyvyn parantamiseen ja tukemiseen liittyvän tiedon jakaminen on keskeistä ja ennaltaehkäisyyn on panostettava.

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annettua lakia koskevat ehdotukset

Lausuntonne Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annettua lakia koskeviin ehdotuksiin:

-

Muut mahdolliset kommentit:

-

Työeläkelainsäädäntöä koskevat muutosehdotukset

Lausuntonne työeläkelainsäädäntöä koskevista ehdotuksista

-

Muut mahdolliset kommentit:

-

Muut huomiot ja kommentit

Muut huomiot ja kommentit

-

Lipsanen Jari
Suomen Psykologiliitto ry